

X. Palolaitos.

Palolautakunnan ¹⁾ kertomus vakinaisen palokunnan toiminnasta v. 1936 oli seuraavan sisältöinen:

Palolautakunnan jäsenet ja toiminta. Palolautakuntaan, joka maistraatin alaisena valvoo palotointia, kuuluivat v. 1936 seuraavat henkilöt: puheenjohtajana filosofiantohtori B. Nybergh, varapuheenjohtajana varatuomari L. Pesonen sekä jäsenenä viilaaja Hj. Blomqvist, diplomi-insinööri E. Lucander, monttööri H. Puukko ja kaupunginhallituksen edustajana pankinjohtaja E. Hj. Rydman. Sihteerinä toimi kansliasihteeri G. V. Brotherus.

Palolautakunta kokoontui kertomusvuoden kuluessa 20 kertaa käsitellen tällöin 137 varsinaista asiaa, jotka antoivat aiheita lausuntoihin tai esityksien tekemiseen viranomaisille; pöytäkirjaan merkittiin 68 tiedonantoa. Erinäisille kaupungin viranomaisille ja yksityisille annettiin sitä paitsi palopäällikön toimesta 474, edellisenä vuonna 392, kirjallista lausuntoa, esitystä tai todistusta. Asemakaava- ja rakennusasioita koskevia lausuntoja palolautakunta antoi 34 ja palopäällikkö 188.

Tärkeimmistä palolautakunnan kertomusvuoden aikana käsittelemistä asioista mainittakoon seuraavat:

Esitettiin kaupungin viranomaisille kaupungin satamajäänmurtaja Herculeksen varustamista 1,100 min/litr. vesipumpulla. Esitys hyväksyttiin.

Käsiteltiin yhden aliupseerin ja miehistön anomus työvuoron muuttamisesta siten, että yhtä työvuorokautta seuraisi yhden vuorokauden vapaa-aika. Anomus hylättiin, koska palomiehet eivät ole työsopimuslain alaisia ja koska anomuksen toteuttaminen vaati suuria kustannuksia.

Toukokuun 4 p:nä palolautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että kaupungin paloviranomaiset saisivat tehtäväkseen jatkuvasti kerran vuodessa suorittaa palotarkastuksen kaupungin ulkopuolella olevissa kaupungin omistamissa kiinteistöissä. Esitys hyväksyttiin ja talousarvioon otettiin tarkoitusta varten 1,500 markan suuruinen määräraha.

Palokunnan 75-vuotisjuhlaa varten kaupunginhallitus myönsi 15,000 markkaa, jonka lisäksi palolautakunta päätti ottaa palokunnan talousarvioehdotukseen 20,000 markan määrärahan juhlaulkaisun painattamiseksi.

Käsiteltiin Nikkilän sairaalan paloturvallisuutta koskevaa asiaa ja päätettiin puoltaa palomestari L. Kartton laatimaa mainitulle sairaalalle hankittavaa palokalustoa koskevaa kustannusarviota lisäyksin, että hankittavan pumppulaitteen teho olisi 2,000—3,000 min/litr. ja että veden johtamista varten hankittaisiin 4ⁿ:n johto 3ⁿ:n asemesta.

Palokunta. 75-vuotisjuhla. Helsingin kaupungin palokunta tuli loka-kuun 1 p:nä 1936 toimineeksi nykyisessä muodossaan 75 vuotta. Merkki-päivänään palokunta joutui suurenmoisen juhlimisen kohteeksi, jonka arvokuutta lisäsi useiden ulkolaisten palopäälliköiden ja palosuojelumiesten läsnä-

¹⁾ Kaupunginvaltuuston joulukuun 18 p:nä 1935 asettama palotoimikunta on v. 1936 aikana toiminut kesäkuun 22 p:nä 1933 annetun palolain edellyttämänä palolautakuntana.

olo. Juhlallisuudet aloitettiin lokakuun 1 p:nä klo 15 Senaatintorilla palokunnan paraatilla, jossa Uudenmaan läänin maaherra, kenraalimajuri I. Helenius, suoritti joukkojen katselmuksen ja otti vastaan ohimarssin. Paitsi juhlijaa palokuntaa, osallistui paraatiin palopäällystökoulu, Helsingin vapaaehtoinen palokunta sekä 17 Helsingin lähiympäristön vapaaehtoista palokuntaa autoineen. Suurkirkon portailla oli lukuisa joukko huomattavia kutsuvieraita m.m. kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen jäseniä sekä useiden ulkolaisten ja kotimaisten palokuntien, kaupungin virastojen ja palovakuutusyhtiöiden edustajia. Tilaisuudessa piti maaherra Helenius puheen, jossa hän läänin palotoimen ylimpänä valvojana lausui onnittelunsa ja kiitoksensa juhlivalle palokunnalle hyvin suoritetun työn johdosta. Kunniamerkkien jaon samassa tilaisuudessa suoritti maaherratar Helenius ojentaan palomestari L. Kartolle Suomen valkoisen ruusun II luokan ritarimerkin sekä saman ritarikunnan ansiomerkit ruiskumestareille T. Jaalelle ja O. Johanssonille, työnjohtaja O. Mikanderille, kersanteille O. Eklundille, A. Heinolle, G. Jaalelle ja A. Ölanderille sekä vanhemmille korpraaleille S. Hagelbergille, A. Kareelle, K. Seppälälle ja A. Sjöbergille. Kunniamerkkien jaon jälkeen suorittivat paraatiin osallistuneet 41 paloautoa ja 330 miestä ohimarssin palokunnan torvisoittokunnan soittaessa. Ohimarssin jälkeen suuntasi punainen autokolonna matkansa verkalleen Kallion paloasemalle, jonka lipuin, laakerein ja kukin koristettuun vaunuhalliin oli järjestetty kahvitarjoilu paraatiin osallistuneille sekä kutsuvieraille. Täällä pidettiin lukuisia puheita ja esitettiin eri palokuntien, yhdistysten ja toimimien tervehdyksiä hienojen adressien, kukkalaitteiden sekä arvokkaiden lahjojen muodossa. Eestin Tulentorjujain liiton puheenjohtaja varatuomari B. Melts ojensi palopäällikkö W. Bergströmille liittonsa komentajamerkin ja palomestari L. Kartolle I luokan ritarimerkin. Sitä paitsi ojensi Helsingin vapaaehtoisen palokunnan päällikkö palopäällikkö Bergströmille, ent. palopäällikkö G. Waseniukselle ja ylim. neuvosmies F. O. Ekmanille vapaaehtoisen palokunnan ansiomerkit. Illalla Helsingin kaupunki tarjosi kutsuvieraille juhlapäivälliset seurahuoneella, jolloin palolautakunta toimi isäntänä. Tilaisuudessa, johon oli saapunut yhteensä n. 100 henkilöä, olivat läsnä m.m. ministeri Y. W. Puhakka, maaherra I. Helenius, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Y. Harvia, ylipormestari A. Tulenheimo, kaupunginhallituksen, maistraatin ja palolautakunnan jäseniä, poliisikomentaja, entisiä ja nykyisiä palopäälliköitä Skandinavian maista, Eestistä ja kotimaasta sekä virastojen, yhdistysten ja sanomalehdistön edustajia. Lukuisia puheita pidettiin.

Juhliva palokunta sai n. 50 sähkösanomaa kotimaasta ja ulkomailta. Tukholman, Viipurin ja Turun palokuntien päälliköt sekä rannikkoradan vapaaehtoisten palokuntien edustaja luovuttivat kauniit korukansiin sidotut juhla-adressit 75-vuotiaalle palokunnalle. Helsingin vapaaehtoiselta palokunnalta ja Kone-oy. E. Grönlblomilta palokunta sai arvokkaat kiertopalkinnot sekä Kaupunkien yleinen keskinäinen palovakuutusyhtiö lahjoitti palokunnan miehistölle kallisarvoisen biljardipöydän vapaahetkien ratoksi.

Juhlallisuuksia jatkettiin seuraavana päivänä, jolloin palokunnan henkilökunnalle ja vanhoille paloveteraaneille järjestettiin juhlapäivälliset. Kolmannen päivän ohjelmaan kuuluivat palovakuutusyhtiöiden Pohjolan ja Imatran palokunnalle tarjoama lounas sekä pääpaloasemalla ja Kallion asemalla pidetyt tanssiaiset.

Virkailijat. Kertomusvuoden aikana erosi palokunnan palveluksesta 6 ja otettiin vakinaiseen palvelukseen niinkään 6 sääntöpalkkaista viranhaltijaa.

Terveydentila. Terveydentila palokunnassa oli toimintavuoden aikana verrattain hyvä. Vakavia tapaturmia ei sattunut tulipalojen eikä harjoitusten yhteydessä. Sairaspäivien luku oli kaikkiaan 733.

Kalusto. Vuoden varrella kaksi käyttökelvottomaksi tullutta moottoriajoneuvoa poistettiin kun taas neljä uutta moottoriajoneuvoa ja kaksi moottoriruiskua hankittiin. Joulukuun 31 p:nä 1936 palokunnan kaluston ja tarvekalujen kirjoihin merkitty arvo oli 7,274,559 markkaa.

Letkujen määrä jakautui eri paloasemille seuraavasti:

Suuruus.	Pääpalo- asema.	Kallio.	Käpylä.	Pasila.	Sörnäisten niemi.	Yhteensä.
	M e t r i ä.					
1 1/2"	435	180	96	59	61	831
2"	2,185	1,718	324	250	73	4,550
3"	5,180	2,685	420	414	197	8,896
Yhteensä	7,800	4,583	840	723	331	14,277

Palokunnan miesvahvuus ja moottoriajoneuvojen luku oli seuraava:

Paloasema.	Henkilökunta.				Moottoriajoneuvot.							Moottoriruiskuja.
	Päälystöä.	Alipäälystöä.	Miehistöä.	Kaikkiaan.	Paloautoja.	Henkilöautoja.	Sairaankuljetusautoja.	Linjakorjausautoja.	Kuorma-autoja.	Kaikkiaan.		
Pääpaloasema	3	8	72	83	8	4	3	1	2	18	3	
Kallio	1	4	35	40	7	1	1	—	1	10	1	
Käpylä	—	1	6	7	1	—	—	—	—	1	1	
Pasila	—	—	6	6	1	—	—	—	—	1	—	
Sörnäisten niemi ..	—	—	6	6	1	—	—	—	—	1	—	
Yhteensä	4	13	125	142	18	5	4	1	3	31	5	

Palokunnalla oli yksi vaahtosammutusauto, joka oli varustettu 1,000 min/litr. pumpulla, kaksi letkuautoa, kaksi konetikapuuautoa, yksi kaasuja valaistusauto ja kaksitoista ruiskuautoa, joista viimeksi mainituista yksi oli varustettu 400, yksi 750, kolme 1,000, kolme 1,100 ja kaksi 1,500 min/litr. pumpulla sekä kaksi 2,000 min/litr. pumpulla. Moottoriruiskuista, joita oli viisi, oli yksi 250, yksi 400, yksi 600 ja kaksi 700 min/litr. tehoista.

Palokunnan kaikkien moottoriajoneuvojen yhteinen ajomatka oli 67,482 km.

Paloilmoitus. Palolennätinkeskuksia oli pääpaloasemalla sekä Kallion-Käpylän, Pasilan ja Sörnäisten niemen paloasemilla.

Yksityisiä palokelloja tuli 1 lisää, käytännössä oli palokelloja kaikkiaan 242. Lennätinverkkoon kytkettyjä yksityisiä palokelloja oli kaikkiaan 22 paikassa. Automaattihälyttäjiä oli kahdessa paikassa. Palohälytyspuhelin oli kytkettynä puhelinkeskukseen erikoisnumerolla 500, johtoja oli 3. Paloasemien välisiä tietoituksia varten oli asemien välillä suoraan kulkeva puhelinjohto.

Palopostit ja muut vedenottopaikat. Vesijohdon paloposteja tuli lisää 37, kaikkiaan niitä oli 1,436. Yksityisiä, vesijohtolaitoksen hoidossa olevia paloposteja oli 32. Palokaivoja oli 3.

Vapaaehtoinen palokunta. Vapaaehtoisen reservipalokunnan päällystön miesluku oli 33 ja miehistön 350.

Kalustoon kuului 4 paloautoa, joista 3 ruiskuautoa, 1 kalustoauto ja 2 irrallista moottoriruiskua sekä 4,500 m letkuja.

Vapaaehtoisen palokunnan lentävään osastoon kuului 40 miestä; sen hälytys oli järjestetty tapahtuvaksi puhelinkeskuksen kautta kulkevalla hälytyspuhelimella. Yleinen hälytys tehtiin palotorvella pääpaloaseman tornista. Kaupunki avusti kertomusvuonna vapaaehtoista palokuntaa 20,000 markalla.

Palotarkastukset. Palotarkastukset suoritettiin samoin kuin edellisenäkin vuonna. Vuoden kuluessa tarkastettiin kaikki kaupungin alueella olevat kiinteistöt. Paitsi näitä tarkastuksia palomestarit suorittivat 596 ylimääräistä tarkastusta tulen- ja henkilöturvallisuuteen nähden vaarallisissa laitoksissa. Näistä tarkastuksista ensimmäinen palomestari suoritti 124, toinen 215 ja kolmas 257. Tämän ohella palopäällikkö toimitti tarkastuksia yleisissä kokoussaleissa, teattereissa, bensiininsäilytyspaikoissa, filmivarastoissa, suurehkoissa autovajoissa y.m. tulenaroissa paikoissa.

Turvavartio teattereissa. Teattereissa y.m.s. huoneistoissa oltiin vartiossa näytäntöjen aikana seuraavasti: Kansallisteatterissa 2—3 miestä 267 kertaa, Kansanteatterissa 1—2 miestä 240 kertaa, Ruotsalaisessa teatterissa 1—4 miestä 219 kertaa, Koiton näyttämöllä 1 mies 209 kertaa, Suomalaisessa oopperassa 2—3 miestä 132 kertaa, tiyoliksi järjestetyssä kaartin maneesissa 1 mies 36 kertaa, Balderloosin juhlahuoneistossa 1 mies 10 kertaa, messuhallissa 1 mies 3 kertaa ja ateneumissa 1 mies 1 kerran.

Nuohoustoimi. Toistaiseksi on noudatettu entistä nuohousjärjestelmää, koska kaupunginvaltuuston päättämä muutos ei ole vielä saanut vahvistusta.

Kaupunki jaettiin nuohousteiden suorittamista varten 11 nuohouspiiriin. Jokaisessa piirissä oli piirinuohooja velvollinen tarpeellisine apumiehinneen maistraatin vahvistaman taksan mukaan toimittamaan savutorvien ja tulisijojen puhdistuksen sekä pyynnöstä nuohoamaan kaakeliuunien putket ja muut pienehköt savujohdot.

Palojärjestyksen mukaan piirinuohooja oli vastuunalainen siitä, että nuohoaminen tapahtui oikeaan aikaan ja niin huolellisesti, ettei jäänyt noki-valkean vaaraa. Hän oli myöskin velvollinen korvaamaan itse aiheuttamansa vahingot tulisijoissa tai savuhormissa.

Piirinuohooja otti itse palvelukseensa tarvittavan miehistön ja maksoi sille palkan. Hän ei nauttinut palkkaa kaupunginkassasta. Nuohoamistöiden suorittamista varten tarvittavat varat piirimestari kantoi edellä mainitun taksan mukaan suoraan talonomistajilta.

Kertomusvuoden aikana erosi piirimestari J. A. Ekomaa toimestaan ja valittiin hänen tilalleen nuohoojamestari J. Sahlgren.

Nokivalkeiden lukumäärä v. 1925—36 oli seuraava:

1925	89	1929	68	1933	20
1926	44	1930	41	1934	19
1927	58	1931	31	1935	16
1928	47	1932	28	1936	29

Tulipalot. Palokunta hälytettiin kertomusvuonna 416 kertaa, niistä 256 kertaa todellisen tulipalon tai tulipalonvaaran johdosta, 29 kertaa noki-valkean tähden, 28 kertaa käryn ja 1 kerran valonheijastuksen takia, 14 kertaa pulmoottoriavustuksen antamista varten, 11 kertaa erehdyksestä, 2 kertaa hotellien palolennätinverkoston vian takia, 27 kertaa ilkivaltaisuudesta, (edellisenä vuonna 20 kertaa) sekä 48 kertaa muista syistä. Edelliseen vuoteen verraten palohälytysten lukumäärä kasvoi 101:llä ja tulipalojen lukumäärä 45:llä.

Tulipaloja oli tammikuussa 17, helmikuussa 23, maaliskuussa 11, huhtikuussa 15, toukokuussa 26, kesäkuussa 21, heinäkuussa 26, elokuussa 24, syyskuussa 27, lokakuussa 19, marraskuussa 24 ja joulukuussa 23.

Ensimmäinen tieto tulen irtipääsystä saatiin 152 tapauksessa puhelimitse, 94 tapauksessa palolennättimellä ja 10 tapauksessa suullisen sanantuojan kautta. 164 tulipaloa sattui päivällä klo 6—18 ja 92 tulipaloa yöllä klo 18—6 välisenä aikana.

Tulipalojen jakautuminen tulen irtipääsypaikan mukaan näkyy seuraavasta yhdistelmästä:

	Kivi- raken- nuksia.	Puu- raken- nuksia.	Yh- teensä.		Kivi- raken- nuksia.	Puu- raken- nuksia.	Yh- teensä.
Asuinhuoneita	39	17	56	Konttorihuoneistoja ..	1	—	1
Porraskäytäviä	2	1	3	Filmausateljerejä	1	—	1
Kellareita	16	5	21	Tehtaita tai työpajoja .	16	1	17
Ullakoita	10	2	12	Laboratorioita	3	—	3
Pesutupia	3	—	3	Autovajoja	1	—	1
Varastosuojia tai ul-				Rakenteilla olevia taloja	5	—	5
kohuonerakennuksia	10	2	12	Bensiininjakeluasemia .	1	—	1
Myymälöitä	8	1	9	Kattoja	2	—	2
Työhuoneita	12	5	17	Hissejä ja nostokurkia .	3	—	3
Kasarmeja	1	—	1	Muuntajia	2	—	2
Teattereita	3	—	3	Muita tulen irtipääsy-			
Ravintoloita	6	—	6	paikkoja	—	—	77
				Yhteensä	145	34	256

Taulukossa luettelemattomat muut tulen irtipääsypaikat olivat autoja ja moottoripyöriä 19, hiilivarastoja 15, laivoja ja moottoriveneitä 9, ruohikkoja y.m. maa-alueita 8, rikkalaatikoita 6, mainoskilpiä 6, tervapatoja 4, kaatopaikkoja 2, raitio- ja rautatievaunuja 2, siltoja 2, kasvavia puita 1, lautatarhoja 1, venevajoja 1 ja sähköpylväitä 1.

Eri palopiirien, kaupunginosien, esikaupunkien ja kaupungin ulkopuolella sijaitsevien alueiden kesken tulipalot jakautuivat seuraavasti:

I palopiiri 86, II palopiiri 87, III palopiiri 79 ja palopiirien ulkopuolella 4 eli yhteensä 256.

I kaupunginosa	22	VIII kaupunginosa	6
II »	21	IX »	2
III »	10	X »	20
IV »	37	XI »	21
V »	13	XII »	17
VI »	15	XIII »	13
VII »	10	XIV »	4

XV kaupunginosa	—	Arabia	1
XX »	17	Käpylä	4
Pasila	2	Saaret	2
Vallila	7	Kaupungin ulkopuolella olevat	
Hermannin	5	alueet	4
Toukola	3		
		Yhteensä	256

Tulen irtipääsyn syyt näkyvät alla olevasta yhdistelmästä:

Oikosulku sähköjohdoissa	33	Puhalluslampun varomaton kä-	
Itsesytytys	31	sittely	10
Tulenarkojen nesteiden ja aineiden varomaton käsittely	24	Tulisijan tai savujohdon liiallisen kuumentuminen	10
Lampun, kynttilän tai tulitikun varomaton käsittely	22	Uuttauskojeen varomaton käsittely	8
Tulisijoista pudonneet kekäleet ja kipinät	21	Primuskeittiön räjähdys	5
Moottorin kaasuttajan tai pako-		Syttyminen kaasuliekistä	4
putken sytyttämä	15	Salaman sytyttämä	3
Varomaton tupakanpoltto	14	Sähkökeittokejo tai silitysrauta .	2
Lasten leikkiminen tulella	12	Sähkömoottori	2
Puutteellinen tulisija tai savujohto	12	Kitkan aikaansaama	2
Tulensekaisen tuhkan sopimaton säilytyspaikka	11	Selvilleaamaton syy	15
		Yhteensä	256

Kertomusvuoden aikana sattuneesta 256 tulipalosta oli 184 eli 71.9 % pientä eli sellaista, että ne sammutettiin pönttöruiskulla tai muulla ensiapuruiskulla, 49 eli 19.1 % keskikokoista, jotka sammutettiin käyttämällä yhtä vesijohdon, moottoriruiskun tai n.s. säiliöruiskun suihkua sekä 23 eli 9.0 % vakavampaa laatua, joissa tarvittiin suurempi määrä vesisuihkuja tulen sammuttamiseen.

Kertomusvuoden aikana sattuneista tulipaloista oli 2 niin suurta, että palokunnan piti kokonaisuudessaan osallistua sammutustyöhön.

Vakavaluontoisimpiin tulipaloihin kuuluviksi voidaan lukea seuraavat tulipalot:

Huhtikuun 20 p:nä pääsi tuli irti Iso Pääsi nimisessä saareissa sijaitsevassa purjehdusseuran venevajassa. Otaksuttiin irtolaisten huolimattomuudellaan aiheuttaneen tulen irtipääsyn. Suuri joukko talviteloilla olevia arvokkaita purjeveneitä tuhoutui kokonaan. Sammutuksessa käytettiin kahta suihkua. Vahingot arvioitiin n. 400,000 markaksi.

Toukokuun 7 p:nä syttyi otaksuttavasti itsesytytyksestä tulipalo Ab. Arabia oy:n Hämeentien varrella olevassa varastossa. Varastossa ollutta posliinitavaraa tuhoutui runsaasti. Sammutuksessa käytettiin 4 suihkua. Vahingot nousivat n. 360,000 markkaan.

Limingantien 11:ssä sijaitsevassa puisessa asuinrakennuksessa syttyi toukokuun 8 p:nä tulipalo primuskeittiön huolimattoman hoidon johdosta. Tuli levisi heti nopeasti turmellen rakennusta melko pahoin. Sammutuksessa käytettiin neljää suihkua ja yhtä pönttöruiskua. Vahingot nousivat n. 100,000 markkaan.

Kesäkuun 23 p:nä oikosulku aiheutti tulipalon Vallilan puutavara oy:n lautatarhassa Teollisuuskadun 3:ssa. Tuli tuhosi omaisuutta n. 800,000 mar-

kan arvosta. Sammutuksessa käytettiin kolmea 3":n ja kymmentä 2":n suihkua. Jälkisammutusta jatkettiin n. 11 tuntia.

Suomi-Filmin atelierissa Vironkadun 9:ssä syttyi kesäkuun 24 p:nä tulipalo tuntemattomasta syystä. Tulipalossa tuhoutui koko atelieri kallis-arvoisine koneineen. Sammutukseen käytettiin yhtä 3":n ja kahtatoista 2":n suihkua. Lisäksi osallistui Helsingin vapaaehtoinen palokunta sammutukseen kolmella suihkulla. Palokunta oli saapuvilla kokonaisuudessaan. Vahinkojen suuruus oli n. 1,150,000 markkaa.

Heinäkuun 22 p:nä pääsi tuli irti puhalluslampun varomattoman käytön johdosta maanmittaushallituksen ullakolla Kirkkokadun 3:ssa. Tuli levisi nopeasti tulenarassa ympäristössä. Sakea savu haittasi palokunnan työskentelyä. Koko palokunta oli hälytetty. Vahinkojen suuruus oli n. 500,000 markkaa. Sammutuksessa käytettiin kahtatoista 2":n suihkua. Jälkivartiointi kesti yhden vuorokauden.

Helsingin mattotehdas oy:n ullakolla Munkkisaarella sytytti ilmanvaihtotorveen lentänyt kipinä erittäin ankaran tulipalon lokakuun 27 p:nä. Kovan myrskytuulen vallitessa tuli levisi nopeasti yli koko ullakkokerroksen. Mattovarastosta nouseva sakea savu aiheutti pari savumyrkytystapausta. Sammutukseen käytettiin yhtätoista 2":n ja yhtä 3":n suihkua. Jälkivartiointi kesti kolmatta vuorokautta. Vahingot nousivat n. 800,000 markkaan.

Tapaturmat. Tulipalojen yhteydessä sattuiivat seuraavat tapaturmat:

Heinäkuun 12 p:nä syttyi Siuntionkadun 5:ssä eräässä asuinhuoneiston keittiössä primuskeittiön räjähdyksestä tulipalo, jota sammuttaessaan eräs naishenkilö sai niin pahoja palohaavoja, että kuoli myöhemmin sairaalassa.

Syyskuun 7 p:nä syttyi asuinhuoneistossa Joukolantien 9:ssä tulipalo. Lapset olivat tulitikuilla leikkiessään aiheuttaneet tulipalon, jossa eräs pikku-poika sai palohaavoja selkäänsä ja niskaansa.

Marraskuun 3 p:nä tapahtui Heikinkadun 16:ssa sijaitsevassa työpajassa räjähdysaineseosta keitetessä tuhoisa räjähdys, jolloin kaksi henkilöä sai heti surmansa ja viisi loukkaantui.

Marraskuun 7 p:nä pääsi tuli irti Sumatrantien 5:ssä sijaitsevassa asuinhuoneistossa, jolloin kaksi naishenkilöä sai palohaavoja ja toimitettiin sairaalaan.

Joulukuun 24 p:nä Fleminginkadun 27:ssä sijaitsevassa kattilahuoneessa syttyneessä tulipalossa sai kattilahuoneen lämmittäjä palohaavoja käsiinsä ja vietiin sairaalaan.

Palovahingot ja niiden korvaaminen. Tulen välittömästi uhkaaman irtaimen omaisuuden arvo oli 64,688,435 markkaa ja kiinteän omaisuuden arvo 400,090,255 markkaa eli yhteensä 464,778,690 markkaa. Vahingon suuruus tai palovahingon korvauksen määrä irtaimistosta nousi 2,884,365: 85 markkaan ja kiinteimistöistä 2,401,454: 15 markkaan eli yhteensä 5,285,820 markkaan.

Palovahingonkorvauksia kotimaiset vakuutuslaitokset suorittivat 4,910,957: 35 markkaa ja ulkolaiset vakuutuslaitokset 374,862: 65 markkaa, tehden 1.1 % uhatun omaisuuden arvosta.

Vertailun vuoksi on seuraavassa merkitty palovahingon korvausprosentit v:n 1925—36 väliseltä ajalta:

1925	0.9	1928	3.0	1931	0.6	1934	0.6
1926	1.5	1929	0.9	1932	0.9	1935	0.4
1927	1.6	1930	1.0	1933	2.3	1936	1.1

Sairaankuljetustoimi. Sairaankuljetusautoja käytettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 5,172 kertaa, joista 5,076 kertaa sairaiden ja 96 kertaa tapaturmaisesti vahingoittuneiden henkilöiden kuljetukseen. Vastaavat luvut v. 1935 olivat 4,474, 4,423 ja 51. Kuljetusten lukumäärä lisääntyi 698:lla. Ajojen lukumäärä oli päivää kohden 14.1 ollen 1.8 suurempi kuin edellisenä vuonna.

Kuljetukset jakautuivat eri kuukausien kesken seuraavasti:

	Sairaus- tapauk- sia.	Tapa- turmia.	Yh- teensä.		Sairaus- tapauk- sia.	Tapa- turmia.	Yh- teensä.
Tammikuu	448	5	453	Heinäkuu	302	10	312
Helmikuu	388	7	395	Elokuu	351	8	359
Maaliskuu	614	7	621	Syyskuu	373	7	380
Huhtikuu	501	2	503	Lokakuu	410	21	431
Toukokuu	462	7	469	Marraskuu	431	8	439
Kesäkuu	359	8	367	Joulukuu	437	6	443
				Yhteensä 5,076	96	5,172	

Kuljetusmatkojen pituus oli 37,011 km, edellisenä vuonna 32,805 km. Kuljetuksista suoritettiin kaupunginkassaan yhteensä 154,415 markkaa.

Palolaitoksen todelliset kustannukset v. 1936 käyvät ilmi seuraavasta taulukosta:

	Määräraha, Smk.	Kustannukset kirjojen mukaan, Smk.	Säästö (+) tai ylitys (-), Smk.
Palkkiot	24,000: —	22,474: —	+ 1,526: —
Sääntöpalkkaiset virat ¹⁾	4,134,430: —	4,103,230: —	+ 31,200: —
Kesälomasijaiset	115,000: —	114,420: —	+ 580: —
Vuokra	890,920: —	890,920: —	—
Lämpö	255,789: 85	255,789: 85	—
Valaistus	59,000: —	45,467: 35	+ 13,532: 65
Siivoaminen	12,000: —	11,578: —	+ 422: —
Vedenkulutus	34,450: —	34,257: —	+ 193: —
Puhtaanapito	6,000: —	5,931: 50	+ 68: 50
Kaluston hankinta	²⁾ 1,001,800: —	999,394: 80	+ 2,405: 20
Kaluston kunnossapito	200,000: —	199,239: 90	+ 760: 10
Painatus ja sidonta	5,588: 50	5,588: 50	—
Tarverahat	20,411: 50	20,210: 65	+ 200: 85
Vaatteiden pesu	30,000: —	28,972: —	+ 1,028: —
Lääkkeet ja sairaanhoitotar- vikkeet	7,000: —	7,914: 95	— 914: 95
Yleisten laitteiden kunnossa- pito	5,000: —	4,981: 90	+ 18: 10
Käyttövoimaa	19,510: 15	10,838: 40	+ 8,671: 75
Hevosten elatus	3,000: —	—	+ 3,000: —
Autojen käyttö	95,000: —	91,540: 80	+ 3,459: 20
Vakuutusmaksut	55,000: —	50,733: 85	+ 4,266: 15
Yhteensä	6,973,900: —	6,903,483: 45	+ 70,416: 55

¹⁾ Tähän sisältyy vuoden varrella myönnetty lisämääräraha 7,950 markkaa. —

²⁾ Tähän sisältyy siirto v:sta 1935, 234,000 markkaa.

Edellä mainittujen määrärahojen lisäksi kaupunginhallitus myönsi käyttövaroistaan 15,000 markkaa palokunnan 75-vuotisjuhlan viettämiseksi ja 9,000 markkaa katuristeyksiin sijoitettujen palosireenien sulkemista varten yön ajaksi.

Kutakin kaupungin henkikirjoissa olevaa asukasta kohden kustannukset nousivat 29: 96 markkaan.

Avustus- ja huvirahasto. Palokunnan avustus- ja huvirahasto sai alkunsa siitä, että kaupunginvaltuusto myönsi palokunnalle määrätyn osan kertyneistä sairaankuljetusmaksuista. Pääomamäärä oli kertomusvuoden alussa 369,301: 51 markkaa.

Rahasto lisääntyi vuoden kuluessa sairaankuljetusmaksuista 16,555 markkaa, koroista 15,985: 80 markkaa, palotornin sisäänpääsy-, puhelin- y.m. maksuista 110 markkaa eli yhteensä 32,650: 80 markkaa.

Menot, käsittäen kapellimestarien palkkaamisen palokunnan soittokuntia varten, kirjojen, sanomalehtien ja urheilukilpailupalkintojen ostot, tarjoilun miehistölle juhlapäivinä, palokunnan kesäkodin vuokraan ja ylläpitoon tarvittavat maksut y.m. nousivat 46,947: 95 markkaan. Menojen kasvu johtui palokunnan 75-vuotisjuhlan vieton aiheuttamista kustannuksista. Joulukuun 31 p:nä 1936 oli rahaston pääomamäärä 355,004: 36 markkaa, josta 97,500 markkaa oli sijoitettuna Helsingin kaupungin v. 1934 5 $\frac{1}{2}$ %:n obligatioihin, 10 kpl. litt. B, 9,100 markkaa pankkiosakkeina sekä pankissa 149,453: 45 markkaa talletustilillä ja 98,950: 91 markkaa säästötillä.
